

אֵלֶּזְנֹת

לְעֵלְמֵנוּ עֶפֶת

פְּרֶשֶׁת יַעֲקֹב - פָּקוּדֵי

כ"ס ז', אֲלֵינוּ ע"ה

בטול תורה. מיד פנה אליו באמירה: 'למד כבר עכשו'. ולפליאתו, מה ילמד כאן בדקות הספורות שנותרו עד לסעודה, הוסיף ופרש לו במלה אחת: סבלנות... פעם אחת כשנסע לדרך ברכבת, פיון שהגיעה שעת סעודה באמצע הנסיעה, חפשו בני לויתו במטען שלו, שנמצא בתא נוסעים סמוך, אחרי האכל שהכינו עבורו, וחפושם נמשך, שלא כמצפה, רגעים ארפים. מלונה, הנגיד ר' יוסף פ"ץ הי"ד, אשר נצב בקרון בקרבתו, קצרה רוחו ויצעק לעברם, מדוע הם מתמהמהים להביא את האכל. העיר לו הרה"ק: למה תצעה, הרי כתוב 'ואתה נותן להם את אכלם בעתו', וחזר וקרא באזני כל העומדים אצלו מסביב את הפסוק במלאו: 'עיני כל אליך ישברון ואתה נותן להם את אכלם בעתו'.

והנה חלפו רגעים נוספים, ר' יוסף אינו יכול לעצר ברוחו, ופונה שנית אל המחפשים, מדוע אינם מביאים את האכל? אולם ה'אמרי אמת' חוזר ומבהיר לו: לא יועיל לך מאומה, שהרי כתוב 'ואתה נותן להם את אכלם בעתו'

אֲפֵלוּ שִׁמְץ כַּעַס אָסוּר

ספר הרב הגאון ר' יוסף נפתלי שטרן זצ"ל, שנכח בשעת מעשה, כי פעם אחת כאשר הרה"ק ה'אהבת ישראל' זיע"א ומלוויו המתינו בתחנת הרכבת, נכנס מישהו לאולם ההמתנה והודיע כי הרכבת באה. מיד הזדרזו לצאת עם כל החבילות. והנה התברר כי הלה שמע רק רעש סתם, ולא את רעש הרכבת. כך קרה מספר פעמים. והקהל החל לרטן על הדבר. העיר הרה"ק ואמר: לכאורה אפשר להתרגז על זה, אבל אם אדם מתישב בדעתו, בא לידי מסקנה שאין צריכים לכעס.

סבלנותו המפלגת של הרה"ק ה'אמרי אמת' לא תבערו אש בכל משבתכם ביום השבת (לה, ג).

עד סוף ימיו היתה סבלנותו המפלגת של הרה"ק ה'אמרי אמת' זיע"א טובעה בנפשו. ספר עד ראיה, כי באחד מבקוריו בעיר וינה, נתכבד ה'אמרי אמת' על ידי מישהו בסנדקאות. הוא דיק, כדרך בקדש, לבוא אל הברית בשעה שאמרו לו, אך מכיון שהמתינו שם לרב פלוני, והלה התמהמה לבוא, התקיים הברית באחור של שעתים.

'עמדתי אז אצל הרבי ממש', מצין העד בספורו, 'וראיתיו עומד ככה מעטף בטליתו במשך כל העת, יותר משעתים, מבלי שישאל אפלו פעם אחת מדוע צריכים להמתין. ולא היתה נפרת עליו שום הבעה או תנועה של מורת רוח, שתראה, כי קשה לו להמתין זמן כה רב. וכך עמד בסבלנות, מבלי להוציא הגה מפיו, לא יאמן כי יספר, יותר משעתים'.

ופעם בירושלים אחרי המלחמה, כשהוא זקן ותשוש, התאמץ להגיע אל הכתל המערבי בשארית כחותיו. עד 'בתי מחסה' נסע במכונית, ומשם ואילך נשאוהו על גבי כסא. אולם, כשבא אל סמטת הכתל הצרה, הצטופפו פרחי החסידים סביבו, ובלא להרגיש הסתירו מפניו את אבני הכתל כל משך שהותו שמה, מבלי שיעיר על כך למישהו. רק בשובו הביתה אמר לרבנית: הייתי אצל הכתל המערבי, אך לא ראיתי, הסתירו מפני...

וכשם שהצטין הוא עצמו במדת הסבלנות והסלחנות, כך השתדל להקנותה גם לאחרים, לבניו וחתניו, ולכל מי שנמצא בקרבתו. כאשר אחד מבני המשפחה בא פעם מבית תלמודו לארוחת צהרים, כהרגלו בכל יום, והאכל משום מה עוד לא היה מוכן, הבחין שקצרה רוחו בגלל

הטהור, כשפנה הרה"ק הישועות משה מויזניץ זיע"א לצאת את ההיכל בכדי ללכת לביתו, היה שם אחד שנכח שם ודחף וצעק והתרגז. הישועות משה הסתובב לעברו והדריך אותו ואמר לו: בשבת לא כועסים. הרי יום שבת קדש הוא. והפטיק, והמשי: אכן, גם ביום שלישי הדבר אסור, והפטיק: אמנם, ביום השבת נדרש ביותר להזהר בכך.

וביום שבת קדש, פרשת ויקהל-פקודי תשס"ב באשדוד, לאחר התפלה, כשיצא הרה"ק הישועות משה זיע"א את בית המדרש, ואחד מהנוכחים צעק וכעס, אמר לו שאסור להתרגז בשבת, והפטיק: גם ביום שלישי אסור, אולם בשבת קל וחמר שאסור. והפטיק: קדשת יום השבת אינה נותנת להאדם להתרגז (הליכות הישועות משה ח"א עמוד רמז).

'לא תבערו אש' - של כעס ביום השבת

כתב הרה"ק ה'בית ישראל' זיע"א (תשכ"ז): וזה הרמז גם כן בשבת שמישר את האדם לתקן המדות, ונוכר ענין אש 'לא תבערו', כדאיתא בספרים הרמז על כעס, מדה מגנה מאד. ואולי הרמז בזה גם כן תקון המדות, על פי דאיתא בכתבי תלמידי הבעל שם טוב, ארבעה אבות נזיקין, והגרוע, אש שאין בו רוח חיים, עין שם, וזה הרמז כאן 'לא תבערו אש' הרמז על כעס, שכל הנועס פאלו עובד עבודה זרה, כדאיתא בגמרא, לכן נזכר זאת עתה אחר חטא העגל להשמר מזה ומכל מדות רעות, לתקנם על ידי כח השבת.

(מתוך הספר ספיר ויהלום להרב הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א)

ופעם בימות השלגים כשנסע לויזניצא, עשה מספר חניות בינים, ובין השאר גם בפטילוב. במשך נסיעתו, אשר התקימה במזחלות, התוספו אליו עוד מזחלות עם חסידים ובלווי שירה גדולה הגיע לעירה. חפציו של הרה"ק היו ארוזים במזודות שאותן הובילו באחרונה, ועליהן היה ממנה הגבאי ר' בן ציון הי"ד. בהגיע ה'אהבת ישראל' לאכסנייתו המתין לו קהל רב שהקיפו מיד ונכנס עמו לבית. המזחלות שהביאוהו היו שכורות רק עד פטילוב, וממילא פרקו מעליהן כל המזודות ונערמו ברחוב. לשוא צעק ר' בן ציון ובקש שיעזרו לו להכניסן, פי יען שייצא לו לעמד רחוק מהאכסניה על פן לא שם אף אחד לבו אליו ולא שעו לדבריו. הפל נדחקו להכנס להתברך מפיו של ה'אהבת ישראל' אשר עמד להמשיך דרכו כעבר זמן קט. כחלף שעה בערה, כאשר יצא מן הבית לנסע לויזניצא וראה ר' בן ציון כי עלול הוא להשאיר שם עם הצרות, העמיד מזודה אחת על רעותה ובקולי קולות צעק לעבר בעל הבית: ומה אתם חושבים שהרבי בא הנה רק עם טלית ותפלין שאינכם דואגים לחפציו... בשמע הרה"ק את הצוחות, צוה לברר את פשרן. משנודעה לו הסבה, חכה עד שהביאו מזחלה והעמיסו את החבילות. עברו זמנים מאז, והנה פעם פתח ה'אהבת ישראל' את פה קדשו ואמר לר' בן ציון: חסידים אומרים בשם רבנו בעל שם טוב הקדוש זיע"א כי אף שמץ כעס אסור, נכון אז כשצעקת בפטילוב רק עשית את עצמה כנועס כדי שבעל הבית יחשב שהנה מתרגז אף לא קצפת ברצינות, נכון?

זהירות מיחדת ביום השבת

בליל שבת קדש, פרשת תולדת תשס"א, אחר השלחן

שווקי קטר

חידון אכזנות - נושא פרסים באילו הקשרים מזכרת אש בפרשיות ויקהל ופקודי?

הפותרים נכונה יכנסו להגרלה אי"ה על סידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר". את הפתרונות יש לשלוח אלינו עד ליום שני למספר פקס: 077-470-26-81 או למייל: magdenot@gmail.com נא לכתוב שם, כתובת מדויקת וטלפון. בראש הדף לציין "עבור חידון לנוער".

פתרון החידה וכן שם הזוכה, יפורסמו אי"ה בגליונות הבאים

פתרון החידה - פרשת ויחי:

ש. איפה מוזכר בפרשה זו אדם אחד פעמים באותו פסוק, אולם בכל פעם הוא נקרא בשם אחר? ת. בבראשית מט ב, מדובר על יעקב אבינו, פעם בשם יעקב ופעם בשם ישראל.

שם הזוכה בסידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר":
פרשת ויחי:
ה' אורי פלג מבאר שבע.

